

Dosarul nr. 3r-209/19

Prima instanță: Jud. Chișinău, sediul Râșcani (jud. O. Țurcan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

D E C I Z I E

13 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către Grigore Moisei,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de către Grigore Moisei împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea
Discriminării și Asigurarea Egalității cu privire la anularea deciziei și obligarea
excluderii deciziei de pe site,

împotriva încheierii din 2 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost declarat inadmisibil apelul depus de către Grigore Moisei împotriva hotărârii
din 24 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă:

La data de 14 februarie 2019 Grigore Moisei a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și
Asigurarea Egalității cu privire la anularea deciziei și obligarea excluderii deciziei
de pe site.

Prin hotărârea din 24 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost
respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de către Grigore Moisei.

La 2 iulie 2019 Grigore Moisei a depus cerere de apel împotriva hotărârii
primei instanțe, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii instanței de fond cu
emiterea unei hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

Prin încheierea din 2 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat
inadmisibil apelul depus de către Grigore Moisei împotriva hotărârii din 24 mai
2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că a fost depus după
expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ.

La 3 octombrie 2019, Grigore Moisei a depus recurs împotriva încheierii din
2 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat că, nu a fost prezent la pronunțarea
hotărârii din 24 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că la
22 mai 2019 a fost spitalizat. Astfel, despre hotărârea primei instanțe a aflat la 28
iunie 2019, când i-a fost notificată prin intermediul oficiului poștal.

A menționat că întrucât i s-a agravat starea de sănătate, a fost în imposibilitate de a studia Codul administrativ și de a cunoaște prevederile acestuia, circumstanță ce a succedat depunerea apelului la data de 2 iulie 2019. Totodată, din acest motiv nu a solicitat repunerea în termen a apelului.

Recurentul Grigore Moisei a solicitat admiterea cererii de recurs, anularea încheierii din 2 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și adoptarea unei încheieri noi.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Articolul 242 din Codul administrativ statuează că, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Astfel, Colegiul consideră că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece încheierea contestată datează cu 2 octombrie 2019, iar cererea de recurs a fost depusă la Curtea de Apel Chișinău la 3 octombrie 2019 (f.d.101).

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând recursul declarat, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din considerentele ce succed.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, la 14 februarie 2019, Grigore Moisei a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității cu privire la anularea deciziei și obligarea excluderii deciziei de pe site.

Prin hotărârea din 24 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de către Grigore Moisei.

Manifestându-și dezacordul cu hotărârea din 24 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, în data de 2 iulie 2019, Grigore Moisei a depus cerere de apel împotriva acesteia, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi, prin care să fie admisă acțiunea.

Prin încheierea din 2 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de către Grigore Moisei împotriva hotărârii din 24 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ.

Verificând legalitatea încheierii din 2 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin prisma argumentelor invocate în recurs, se constată că aceasta a fost emisă cu respectarea normelor de drept procedural pertinente speței.

Or, conform art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

La caz, Colegiul notează că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În acest sens, art. 63 din Codul administrativ prevede în alin. (1) că, calcularea termenelor în procedura administrativă se efectuează în conformitate cu prevederile art. 259-266 din Codul civil.

La rândul său, articolul 261 din Codul civil (art. 385 în redacția actuală) prescrie în alin. (1) că, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, atunci ziua survenirii evenimentului sau momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În condițiile speței este stabilit că, hotărârea primei instanțe a fost pronunțată public la 24 mai 2019, fapt confirmat inclusiv și prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d.68 verso, 71, 77-82).

Respectiv, prin prisma art. 63 și 232 alin. (1) din Codul administrativ coroborate cu art. 261 din Codul civil (art. 385 în redacția actuală), termenul procedural de 30 de zile, instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de a ataca hotărârea judecătorească în ordine de apel, a început să curgă din ziua imediat următoare datei emiterii și pronunțării hotărârii judecătorești, adică de la 25 mai 2019, data limită de depunere a cererii de apel fiind ziua de 23 iunie 2019, ora 24.00, acesta fiind termenul limită de exercitare a dreptului procesual.

La aspectul dat sunt imperioase și prevederile alin. (2) al art. 63 din Codul administrativ, care stipulează imperativ că dacă o autoritate publică trebuie să efectueze prestații doar pentru o anumită perioadă de timp, atunci această perioadă expiră în ultima zi a ei, chiar și atunci când aceasta este o zi de sâmbătă, duminică sau o zi liberă stabilită prin lege.

În speță, însă, contrar ipotezelor relevate supra, coroborate normelor legale precitate, Grigore Moisei și-a valorificat dreptul procedural de a contesta în ordine de apel hotărârea primei instanțe în data de 2 iulie 2019, adică peste termenul legal.

În această ordine de idei Colegiul apreciază ca fiind lipsite de substanță argumentele recurentului cu privire la nedepunerea cererii de repunere în termenul de apel.

Or, conform prevederilor art. 237 alin. (1) în coroborare cu art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea

impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

În sensul autentic al normelor citate supra, repunerea în termenul procedural poate fi efectuată doar în baza unor temeieri viabile și întemeiate. Caracterul temeiniciei motivelor de omitere a termenului procedural de apel reprezentând o condiție obligatorie pentru repunerea acestuia.

Prin urmare, în situația în care Grigore Moisei și-a valorificat tardiv dreptul de a contesta în ordine de apel hotărârea primei instanțe, acesta avea obligația pozitivă de a solicita repunerea termenului de apel și de a proba existența circumstanțelor, care au făcut imposibilă efectuarea acestei acțiuni procesuale în termenul stabilit.

Însă, distinct condițiilor instituite la art. 237 alin. (1) și art. 65 alin. (1)-(3) și (5) din Codul administrativ, Grigore Moisei nu a depus o cerere în formă scrisă, prin care să solicite repunerea în termenul procedural de declarare a apelului și care să cuprindă motivele care ar argumenta omiterea acestui termen.

Sub aspectul dat, Colegiul apreciază critic argumentul recurentului, precum că din cauza agravării stării de sănătate și a vederii a fost în imposibilitate de a cunoaște dispozițiile Codului administrativ.

Or, prin prisma principiului *nemo censetur ignorare legem* (nimeni nu are voie să nu cunoască legea), necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii. Aplicând acest principiu, Colegiul deduce că nerespectarea termenului de declarare a apelului se datorează în exclusivitate comportamentul pasiv și indiferent al recurentului Grigore Moisei. Totodată, nedepunerea cererii de repunere în termenul de apel demonstrează lipsa de responsabilitate și atitudine activă a lui Grigore Moisei.

La capitolul dat Colegiul învederează că, certitudinea legală impusă regulilor de procedură, în calitate de condiție obligatorie a unui proces echitabil, vizează atât drepturile apelanților, cât și ale intimaților, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură în vederea exonerării apelantului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

În acest sens este imperioasă și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a apreciat că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza *Brumărescu c. României*, cauza *Marckx c. Belgiei*).

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că

încheierea din 2 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, motiv pentru care acesta urmează a fi respins.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2) și art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de către Grigore Moisei

Se menține încheierea din 2 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu